

Dle rozdělovníku

Praha (datum uvedeno v doložce e-podpisu)

Č. j.: MZDR 6903/2026-1/OVZ

MZDRX01ZIEU8

Vážená paní, vážený pane,

aktuální epidemiologická situace ve výskytu spalniček v Evropě je charakterizována pokračujícím nárůstem počtu případů a očekává se, že v nadcházejících měsících bude počet případů spalniček i nadále přibývat. Důvodem tohoto předpokladu je kromě klesající proočkovanost proti spalničkám v řadě zemí Evropy včetně České republiky, vysoká pravděpodobnost importu z oblastí s vysokou cirkulací viru spalniček a skutečnost, že nadcházející měsíce jsou spojeny s významným nárůstem cestování.

Vzhledem k faktu, že výskyt spalniček u personálu zdravotnického zařízení představuje vysoké riziko jak pro zranitelné pacienty, tak i pro personál, si Vás dovoluji požádat o součinnost při řešení této problematiky.

Kromě rizika pro jednotlivce je šíření nákazy spalniček ve zdravotnických zařízeních náročné na zajištění lidských zdrojů pro optimální poskytování zdravotní péče, neboť u vnímavých zdravotnických pracovníků, kteří byli v kontaktu s onemocněním spalniček, musí být v souladu s vyhláškou č. 389/2023 Sb., *o systému epidemiologické bdělosti pro vybraná infekční onemocnění* nastavena adekvátní protiepidemická opatření, aby byli chráněni pacienti a kolegové. Je proto nezbytné zabezpečit dostatečnou proočkovanost, jelikož očkování je základním preventivním nástrojem.

Toto opatření je třeba provést primárně u vybraných zdravotnických pracovníků zdravotnických zařízení, např. u personálu urgentních příjmů, oddělení pediatrie, neonatologie, dermatovenerologie, onkologie, infekčních oddělení, a rovněž i u dalších pracovníků, kteří pracují s imunodeficitními pacienty a kteří s ohledem na specifika daného zdravotnického zařízení mohou představovat potenciální riziko či být sami ohroženi tímto vysoce infekčním onemocněním.

K tomu je možné využít dvě různé strategie. A to buď vyšetřit u personálu hladiny protilátek proti spalničkám a poté očkovat osoby, které nedosahují detekovatelné hladiny IgG protilátek, a jsou považovány za neimunní. Na osoby s jakoukoliv hraniční hladinou IgG protilátek se pohlíží jako na osoby negativní (tedy jako nechráněné). U zdravotnických

pracovníků je alternativou k testování protilátek přímé přeočkování jednou dávkou bez předchozí kontroly hladiny IgG.

Očkování se provede jednou dávkou očkovací látky proti spalničkám, příušnicím a zarděnkám. Monovalentní očkovací látka není v České republice k dispozici. Při kontaktu s případem spalniček u nechráněných nebo nedostatečně chráněných jedinců se doporučuje postexpoziční profylaxe aplikací jedné dávky vakcíny do 72 hodin po kontaktu s infekcí.

Výše uvedené opatření se nevztahuje na osoby, které prokazatelně prodělaly v minulosti spalničky, a u nichž je tedy téměř stoprocentní předpoklad, že budou doživotně imunní a dále osoby, které byly prokazatelně očkovány v posledních deseti letech.

Pragmatické nastavení nezbytných protiepidemických opatření na pracovištích zdravotnických zařízení v případě výskytu dané infekce je základním předpokladem minimalizace dalších rizik. Důležitá je i rychlá aplikace karanténních protiepidemických opatření při suspektním kontaktu s případem spalniček, aby vzhledem k vysoké infekčnosti této nákazy nedošlo k podcenění situace.

Vážené kolegyně, vážení kolegové, předem děkuji za Váš vstřícný přístup k řešení dané problematiky, který v konečném důsledku povede nejen k ochraně zdravotnických pracovníků, ale také i k ochraně zdraví pacientů a zajištění adekvátní zdravotní péče v plném rozsahu.

Pro úplnost sděluji, že s přijetím takovýchto opatření k ochraně zdraví pracovníků vznikají zaměstnavateli náklady. Zaměstnavatel je povinen zmíněné náklady (tj. vyšetření hladiny protilátek a event. následnou vakcinaci – pokud jej zaměstnavatel zvolí jako nástroj ochrany zdraví při práci) uhradit a tyto náklady nesmějí být přenášeny přímo ani nepřímo na zaměstnance, jak vyplývá z § 101 odst. 6 zákona č. 262/2006 Sb.

Výše uvedené doporučení vzniklo na základě odborného konsenzu Národního institutu pro zvládání pandemie a Státního zdravotního ústavu.

Děkuji Vám za spolupráci a zůstávám s pozdravem.

Matyáš Fošum

ředitel odboru ochrany veřejného zdraví

a zástupce hlavní hygieničky ČR

podepsáno elektronicky

Pro informaci - důležité odkazy:

1. Informační materiály Státního zdravotního ústavu
 - Spalničky – základní informace o onemocnění.
Dostupné z: [Spalničky Fact Sheet \(szu.cz\)](https://szu.cz/spalničky-fact-sheet)
 - Spalničky – historie vakcinace.
Dostupné z: [Spalničky - historie vakcinace - SZÚ | Oficiální web Státního zdravotního ústavu v Praze \(szu.cz\)](https://szu.cz/spalničky-historie-vakcinace-szú-oficiální-web-státního-zdravotního-ústavu-v-praze)
 - [Informační leták spalničky 2025](https://szu.gov.cz/temata-zdravi-a-bezpecnosti/a-z-infekce/s/spalnicky-szu/spalnicky-letak-poster/)
 - <https://szu.gov.cz/temata-zdravi-a-bezpecnosti/a-z-infekce/s/spalnicky-szu/spalnicky-letak-poster/>
2. Doporučení České vakcinologické společnosti ČLS JEP pro očkování kontaktů se spalničkami ze dne 13. 3. 2014
[Vakcinace.eu - Doporučení České vakcinologické společnosti pro očkování kontaktů se spalničkami](https://vakcinace.eu/doporučení-české-vakcinologické-společnosti-pro-očkování-kontaktů-se-spalničkami)
3. Národní referenční laboratoř pro zarděnky, spalničky, parotitidu a parvovirus B19.
Dostupné z: Národní referenční laboratoř pro zarděnky, spalničky, parotitidu a parvovirus B19 – SZÚ | Oficiální web Státního zdravotního ústavu v Praze (szu.cz)
Dostupné z: [Národní referenční laboratoř pro zarděnky, spalničky, parotitidu a parvovirus B19 - SZÚ | Oficiální web Státního zdravotního ústavu v Praze \(szu.cz\)](https://szu.cz/narodni-referenční-laboratoř-pro-zarděnky-spalničky-parotitidu-a-parvovirus-b19-szú-oficiální-web-státního-zdravotního-ústavu-v-praze)
4. Informační letáky pro veřejnost, cestovatele, školská a sociální zařízení budou dostupná na webových stránkách Ministerstva zdravotnictví www.mzd.gov.cz
5. Metodické usměrnění hlavní hygieničky ČR k zajištění jednotného postupu při výskytu případu onemocnění spalničkami, 28. 8. 2024.
Dostupné z: <https://szu.gov.cz/temata-zdravi-a-bezpecnosti/a-z-infekce/s/spalnicky-szu/usmerneni-hh-8-2024/>

Rozdělovník:

- Ředitelkám a ředitelům přímo řízených zdravotnických zařízení
- Asociace nemocnic ČR
- Asociace českých a moravských nemocnic
- Hejtmance a hejtmánům

- Primátorovi hl. m. Prahy

Na vědomí:

- Asociace krajů České republiky
- SMOČR
- prof. MUDr. Roman Chlábek, Ph.D. - předseda České vakcinologické společnosti ČLS JEP a předseda Národního institutu pro zvládání pandemie
- MUDr. Barbora Macková, MHA – ředitelka Státního zdravotního ústavu
- prof. MUDr. Petr Pazdiora, CSc. – předseda Společnosti pro epidemiologii a mikrobiologii ČLS JEP
- prim. MUDr. Pavel Dlouhý – předseda Společnosti infekčního lékařství ČLS JEP
- Ministerstvo vnitra – hlavní hygienik
- Ministerstvo obrany – hlavní hygienička
- Ředitelkám a ředitelům krajských hygienických stanic a řediteli hygienické stanice hl. m. Prahy